صوتا او اری صوة او احسّ ان یکون به جنون او علة بادیا اول لوهج فوذه فی
بعض تلک الاحاد یثبت ان الابعد شاعر او مجنون والفاظ یفهم منها معانی
الشک فی نفسه ملاءة انه کان کذلک فی ابتداء امره وقبل القاء الملک والعلم
انه رسول مکلف وبعض هذه الالفاظ لا یصح طردها وانما بعد اعلام الله تعالی له
الملک فلا یصح فیه ریب ولا یجوز علی یقین فیما القی الیه وقد روی ان ایمان
عن شیوخه ان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان یری فی بکة من العین
قبل ان ینزل علیه فلما نزل علیه القرآن اصابه نحو ما کان یصیبه فقالت
له خدیجة اوحی الیک من یرقیک قال انما الآن فلا وحدیث خدیجة
واختبارها امر جبریل بکشف رأسها الحدیث انما ذلک فی حق خدیجة لتحقق
صحة نبوة رسول الله صلی الله علیه وسلم وان الذی یاتیه ملک فیزول
الشک عنها الا انها فعلت ذلک بالنبی صلی الله علیه وسلم لتخبره بحاله
بذلک بل قد روی فی حدیث عبد الله بن محمد بن یحیی بن عروة عن هشام
عن ابیه عن عایشة ان ورقة امر خدیجة ان تخبر الامر بذلک وفی حدیث
اسمعیل بن ابی حکیم انها قالت لرسول الله صلی الله علیه وسلم یا بن عم هل
تستطیع ان تخبرنی بصاحبک اذا جاءک قال نعم فلما جاء جبریل اخبرها
فقالت لها اجلسی الی شقی وذکر الحدیث الی آخره وفیه فقالت یا بن عم اثبت
هذا الملک یا بن عم فاثبت والبشر وامنت به فهذا بدل انها استثبتته فی علمه
لنفسها واستدلالة لا یمانها الا النبی صلی الله علیه وسلم فیما بلغها وقول معمر فی
فترة الوحی فحزن النبی صلی الله علیه وسلم فیما بلغنا حزنا غدا منه مرارا
کی یتردی من رؤوس شواهق الجبال الا یقدح فی هذا الاصل لقول معمر
عنه فیما بلغها ولم یسنده ولا ذکر روایة ولا من حدثه به ولان النبی

النبی صلی الله علیه وسلم فانه ولا یخاف مثل هذا الا من جهة النبی صلی الله علیه
مع انه قد یحمل علی انه کان اول الامر کحاله وکرناه او انه فعل ذلک لما احتج
من کذب من بلغه کحال آدم علیه السلام فی اجتنابه الشجرة بعد نهی الله
ایاه عنها وقد یعاتب الله علی ما هو اولی وان لم یکن ذنبا ویصح منع هذا الا
بدلیل صحیح وقد روی حدیث رواه شریک عن عبد
الله بن المشرکین لما اجمعوا ابدا الندوة للمشاورة فی شان النبی صلی الله
علیه وسلم واتفق رایهم علی ان یقولوا انه ساحر استند ذلک علیه
ونزل فی ثیابه ونذر فیما فاناه جبریل فقال یا ایها المزمل یا ایها المدثر او
خاف ان المغزة للامر او سبب فحتی ان یکون عصوا به من ربه فعصمه
ذلک بنفسه ولم یزد بعد شرع بالنهی عن ذلک فیعرض به ونحو هذا فرار
یونس علی السلام حتی ذهب نحو قومه له لما وعدهم به من العذاب
وقول الله فی یونس فظن ان لن نقدر علیه معناه ان لن نضیق علیه قال
مکی قطع فی رحمة الله وان لا یضیق علیه مسلکه فی خروجه وقیل حبس ظنه
بهولاء انه لا یقضی علیه العقوبة وقیل نذر علی ما اصابه وقد قرئ نقدر
علیه بالتشدید وقیل یؤاخذه بغضبه وذهابه وقال ابن زید معناه افظن
ان لن نقدر علیه علی الاستفهام ولا یلیق ان یظن بنبی ان یجهل صفة
من صفات ربه وکذلک قوله اذ ذهب مغاضبا الصحیح مغاضبا لقومه
لکفرهم وقول ابن عباس والضحاک وسعید ما لربه اذ ذهب مغاضبة لهم
معاداة له ومعاداة الله کفر لا یلیق بالمؤمنین فکیف بالانبیاء وقیل سخطا
من قومه ان یسموه بالکذب ویقتلوه کما ورد فی الخبر وقیل مغاضبا لبعض
الملوک فی امرة بمن یتوجه الی امره الله به یعدل الی اخری فقال
یونس غزی اقوی علی ما تغرم علیه فخرج لذلک مغاضبا وقد روی عن ابن عباس

ابن ر

Copyright © King Saud University